

Stockholm 2007-03-29

Odens öga – hur gudar föds och myter uppstår

Gudar, jättar och alver ur den fornnordiska mytologin har länge fascinerat oss. I dag dyker de upp i filmer, böcker och tv-spel. Men varifrån kommer Oden, Freja och de andra gudarna? "Odens öga – mellan människor och makter i det förkristna Norden" är en utställning om hur gudar dyrkades och myter uppstod. Nya arkeologiska fynd och vetenskapliga rön ger en annorlunda bild av den förkristna religionen än den många är vana vid från isländska sagor och senare framställningar. Utställningen öppnar den 29 mars och pågår till den 26 augusti 2007.

"Odens öga" ger oss inblick i en fascinerande mytologisk värld med ett myller av gudar, väsen och fasansfulla vidunder. Den tar oss med på en färd genom ett mytologiskt universum från skapelse till undergång. Besökaren rör sig inuti en stor organisk kropp som fyller utställningshallen och där beskrivs de kulturer som var utbredda över Norden för tusen år sedan.

Det är också en utställning om kulturmöten och förändring. Kontakterna med den europeiska kontinenten var täta, då som nu. Influenser utifrån påverkade ständigt traditionerna, som successivt förändrades. De religiösa riterna varierade beroende på tid och plats. Det gör att vi nu på allvar kan ifrågasätta den relativt ensidiga bild som många förknippar med "nordisk hedendom". Det är den senaste tidens forskning som har lett till en förändrad bild och det är om denna nyvunna värld som "Odens öga" berättar. Utställningen tar upp vad som påverkat den förkristna nordiska religionen och kulturen. Den söker bryta ned seglivade myter om fornnordisk historia. Den "nordiska identiteten" kommer på så sätt i ett nytt ljus.

– Utställningens namn "Odens öga" anspelar på hur guden Oden offrade sitt ena öga i utbyte mot ökad kunskap. Utställningen ger en mångsidig upplevelse av fornnordisk religion i form av sagor, föremål och filmer. Det jag tycker är mest spännande är att utställningen visar en helt ny och tvärvetenskaplig forskning som ger nya perspektiv på den förkristna nordiska religionen, säger museichef Lars Amréus.

Maja Hagermans film "Återbruket" som visas i utställningen ger exempel på hur tolkningar av den fornnordiska mytologin går igen, på gott och ont. Bland annat kan vi se det i Tolkiens berättelser om Ringen, i Wagners operor och i nationalistiska sammanhang.

Unika silverbägare från Himlingöje i Danmark och en mängd figuriner med gudamotiv från våra egna samlingar visas bland annat i utställningen. Övriga föremål kommer från Historiska museet, Nationalmuseet i Köpenhamn, Historiska museet i Lund, Kulturen i Lund och Läns museet på Gotland.

Utställningen är producerad av Dunkers Kulturhus i Helsingborg i samarbete med forskningsprojektet "Vägar till Midgård" vid Lunds universitet.

Pressbilder finns att ladda ner på www.historiska.se/press

Kontaktpersoner

Pressansvarig Ulrika Mannberg, telefon 070-601 45 07, e-post ulrika.mannberg@historiska.se

Utställningsproducent Tove Frambäck, telefon 0708-35 34 37, e-post tove.framback@historiska.se